

ผลงานรายบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางขับเคลื่อนสถาบันการดับเพลิง
และบรรเทาสาธารณภัย

จัดทำโดย นางกัลยาณี บุญธรรม
รหัส 9959

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 99
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

ประจำปี 2567

ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

ผลงานรายบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางขับเคลื่อนสถาบันการดับเพลิง
และบรรเทาสาธารณภัย

จัดทำโดย นางกัลยาณี บุญธรรม
รหัส 9959

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 99
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2567

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารผลงานรายบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง :
ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ของสำนักงาน ก.พ.

จุฬา สุขมานพ
อาจารย์ที่ปรึกษา

สุชาดา ไทยบรรเทา
อาจารย์ที่ปรึกษา

บรรจงจิตต์ อังศุสิงห์
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สถานการณ์สาธารณสุขภัยในปัจจุบันมีแนวโน้มมากขึ้น อาทิเช่น อหิวาตกโรคซึ่งเป็นสาธารณสุขภัยประเภทหนึ่งได้เกิดเหตุการณ์เพลิงไหม้รุนแรงหลายครั้ง สร้างความเสียหายทั้งต่อร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยปัญหาและอุปสรรคในการเข้าดำเนินการประการหนึ่ง คือ การขาดเจ้าหน้าที่ดับเพลิงที่มีความเชี่ยวชาญ ทักษะ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในระดับผู้ปฏิบัติ ณ หน่วยงาน รวมทั้งเรื่องของจำนวนเจ้าหน้าที่ด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 และวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 เห็นชอบและอนุมัติในหลักการให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย จัดตั้งสถาบันหรือศูนย์ฝึกอบรมการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยหรือโรงเรียนดับเพลิง เพื่อเป็นสถาบันหลักของชาติ ในการให้การศึกษา ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นสถาบันหลักในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงกับองค์กรเครือข่ายสถาบัน การศึกษาต่าง ๆ ในการบริหารจัดการภัยทั้งในและนอกประเทศ โดยให้ไปพิจารณารายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน รวมทั้งการดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 1367/2564 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2564 และคำสั่งที่ 1683/2564 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2564 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรูปแบบการดำเนินการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย และคณะทำงานฯ ได้มีการประชุมแล้วมีมติให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร มาตรฐาน และจัดทำแผนปฏิรูป (Transformation Plan) โดยระยะ 1 - 3 ปีแรก ให้ใช้รูปแบบการจ้างเหมาเอกชน (Contracting out) และดำเนินการศึกษาควบคู่กันว่าประเด็นใดที่ไม่สามารถดำเนินการได้ เพื่อนำมาพิจารณาดำเนินการในรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnerships : PPP) สำหรับปีที่ 4 เป็นต้นไป ให้เชิญชวนภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนในรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยพิจารณาความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้ ซึ่งการใช้รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนต้องใช้กรอบระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. 2562

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงได้ดำเนินการคู่ขนาน โดยจัดทำ (ร่าง) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. เพื่อทดลองรูปแบบของการดำเนินการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย นำเสนอไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาร่างระเบียบดังกล่าว ผลปรากฏว่า คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การดำเนินการจัดตั้งอาจดำเนินการได้ โดยการออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และจะต้องดำเนินการแก้ไขกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2557 ให้สอดคล้องกับการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยด้วย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีคำสั่งที่ 192/2566 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2566 ทดลอง จัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ให้เป็นหน่วยงานภายในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้น และได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยได้มีการอนุมัติหลักสูตรฝึกอบรมของสถาบันการดับเพลิงและบรรเทา สาธารณภัย จำนวน 5 หลักสูตร จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการก่อสร้างสถานีฝึกดับเพลิง ทำบันทึก ความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการฝึกอบรมดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย (MOU) กับ บริษัท เอ็นพีซี เซฟตี้ แอนด์ เอ็นไวรอนเมนทอล เซอร์วิส จำกัด และมีคำสั่งให้บุคลากรจากสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนัก/กอง ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต และสำนักงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด มาปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย แต่ผลปรากฏว่า การขับเคลื่อนงานของสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยยังไม่ก้าวหน้า ยังไม่สามารถดำเนินงานได้ด้วย ตัวเอง ต้องดำเนินงานโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เนื่องด้วยปัญหาในเรื่อง การขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน การขาดงบประมาณในการดำเนินการ ไม่มีวัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็น ของตนเอง การบริหารจัดการที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งผลจากการศึกษา ในครั้งนี้ทำให้เห็นว่า ควรเสนอให้มีการทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 และวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 ซึ่งเห็นชอบและอนุมัติในหลักการให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย จัดตั้งสถาบันหรือศูนย์ฝึกอบรมการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยหรือโรงเรียนดับเพลิง และยกเลิกการ ทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แล้วจัดทำคำสั่ง กำหนดโครงสร้างของสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีส่วนการดับเพลิงและกู้ภัย เพิ่มเติม เพื่อทำหน้าที่หลักในการดำเนินงานด้านการดับเพลิงและกู้ภัย โดยให้ทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐาน สำหรับการดับเพลิงและกู้ภัย เช่น มาตรฐานวิชาชีพ ศูนย์หรือสถานที่ฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม และ อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรม ให้การรับรองศูนย์หรือสถานที่จัดฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรมของ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาคเอกชน บริการทางวิชาการ การศึกษา การฝึกอบรม การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ฝึกอบรมและให้ความรู้ในการดับเพลิงและบรรเทา สาธารณภัยให้แก่ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น รวมทั้ง กำกับดูแล การฝึกอบรมของหน่วยงานอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานด้วย

บทสรุปของการศึกษาในครั้งนี้ หากดำเนินการได้สำเร็จย่อมเป็นประโยชน์ในการดำเนินการ ตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการบริหารจัดการสาธารณภัยทำให้ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือ “การรู้รับ - ปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)” และเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างกลไกในการเตรียมพร้อมรับมือต่อการเกิด สาธารณภัยในระดับพื้นที่เพื่อลดความเสี่ยง และส่งเสริมชุมชนให้มีวัฒนธรรม ความปลอดภัยในการป้องกัน และลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน และสังคมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.จุฬา สุขมานพ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาส่วนบุคคล ที่กรุณาให้คำปรึกษา ความรู้ ข้อคิด ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี อาจารย์สุชาติดา ไทยบรรเทา และอาจารย์บรรจงจิตต์ อังศุสิงห์ ที่ให้คำแนะนำ ข้อคิดอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการปรับปรุงแก้ไขรายงานฉบับนี้ให้สมบูรณ์เรียบร้อย ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอธิบดีและรองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่สนับสนุนการอบรมในครั้งนี้ รวมทั้งให้คำชี้แนะและข้อคิดเห็นให้รายงานมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ กองกฎหมาย ที่ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา จนรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณสำนักงาน ก.พ. ที่ให้โอกาสเข้ารับการอบรม ขอขอบคุณคณะอาจารย์ วิทยากรทุกท่าน ที่ให้ความรู้ทำให้ผู้ศึกษาได้รับรู้สิ่งใหม่และแนวคิดที่ดีเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและเพิ่มความสุขในการอบรมครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจศึกษาต่อไป

กัลยาณี บุญธรรม

14 พฤษภาคม 2567

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	14
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	18
2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	20
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	20
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	25
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	37
3. แผนพัฒนาตนเอง	38
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	38
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	39
3.3 ผลการพัฒนาตนเอง	40
บรรณานุกรม	52
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	53

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา

2.1.1. ปัญหา ความท้าทาย หรือการพัฒนา ที่เลือกศึกษา

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และสถานการณ์สาธารณภัยในปัจจุบันมีแนวโน้มมากขึ้น อาทิเช่น อัคคีภัยซึ่งเป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งในห้วงระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับเหตุการณ์เพลิงไหม้รุนแรงหลายครั้ง ตัวอย่างเหตุการณ์ที่สร้างความเสียหายและมีผู้เสียชีวิต เช่น เหตุการณ์เพลิงไหม้ซานติกาผ้า เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ที่มีการฉลองส่งท้ายปีเก่าและได้มีการจุดพลุจนเกิดไฟไหม้และลามภายในตัวอาคารอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 117 คน และมีผู้เสียชีวิต จำนวน 67 คน กรณีเพลิงไหม้บริษัท หมิงตี้เคมีคอล จำกัด อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นโรงงานผลิตเม็ดโพลีพลาสติก เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2565 ซึ่งความรุนแรงของเหตุเพลิงไหม้ครั้งนี้มีความรุนแรงเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากเพลิงที่ลุกไหม้แล้วยังมีการระเบิดขึ้นเป็นระยะ การดับเพลิงเป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะโรงงานแห่งนี้ เป็นสถานที่เก็บสารเคมีที่เป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเม็ดพลาสติกจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ต้องใช้เวลาในการดับไฟมากกว่า 24 ชั่วโมง สร้างความเสียหาย ไม่น้อยกว่า 423 ล้านบาท ประชาชนและอาสาสมัครได้รับบาดเจ็บไม่น้อยกว่า 30 ราย และมีเจ้าหน้าที่เสียชีวิตจำนวน 1 ราย โดยในเหตุการณ์ดังกล่าว เจ้าหน้าที่ดับเพลิงของภาครัฐแม้จะได้รับการฝึกอบรมในเรื่องสารเคมีและวัตถุอันตราย แต่ไม่เพียงพอ ถึงจะมีการระดมสรรพกำลังหน่วยงานในพื้นที่เข้าปฏิบัติการระงับภัยและให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย แต่จากเหตุการณ์ดังกล่าวพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการเข้าดำเนินการ คือ เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงต้องใช้ทักษะประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในระดับผู้ปฏิบัติ ณ หน่วยงานสูง ทั้งในเรื่องของจำนวนเจ้าหน้าที่ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 เห็นชอบให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย จัดตั้งสถาบันหรือศูนย์ฝึกอบรมการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยหรือโรงเรียนดับเพลิง เพื่อเป็นสถาบันหลักของชาติ ในการให้การศึกษา ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นสถาบันหลักในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงกับองค์กรเครือข่ายสถาบัน การศึกษาต่าง ๆ ในการบริหารจัดการภัยทั้งในและนอกประเทศ และได้มีมติเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 รับทราบผลการศึกษาแนวทางการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และอนุมัติในหลักการให้มีการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย โดยให้กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัย) รับผิดชอบพิจารณารายละเอียดในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน รวมทั้งการดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น ทั้งนี้ ให้กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) รับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และประธานกรรมการนโยบายการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชนไปพิจารณาด้วยแล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่ง ที่ 1367/2564 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2564 และคำสั่ง ที่ 1683/2564 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2564 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรูปแบบการดำเนินการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นประธานคณะทำงาน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ร่วมเป็นคณะทำงาน โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้จัดประชุมคณะทำงานจัดทำรูปแบบการดำเนินการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2564 ที่ประชุมมีมติให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร มาตรฐาน และจัดทำแผนปฏิรูป (Transformation Plan) โดยระยะ 1 - 3 ปีแรกให้ใช้รูปแบบการจ้างเหมาเอกชน (Contracting out) และดำเนินการศึกษาควบคู่กันว่าประเด็นใดที่ไม่สามารถดำเนินการได้ เพื่อนำมาพิจารณาดำเนินการในรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnerships : PPP) สำหรับปีที่ 4 เป็นต้นไป ให้เชิญชวนภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนในรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยพิจารณาความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้

เนื่องจากการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้รูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnerships : PPP) ต้องใช้กรอบระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. 2562 กอปรกับความเห็นของหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงได้ดำเนินการคู่ขนาน โดยจัดทำ (ร่าง) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. เพื่อทดลองรูปแบบของการดำเนินการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย นำเสนอไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาร่างระเบียบดังกล่าว ผลปรากฏว่า คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมาย ของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็น

ว่าปัจจุบันมิได้มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจในการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยไว้โดยตรง ดังนั้น การดำเนินการจัดตั้งจึงอาจดำเนินการได้โดยการออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และเมื่อคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้วให้ใช้บังคับได้ ประกอบกับการดำเนินการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยเป็นส่วนราชการภายในของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงต้องพิจารณาด้วยว่ากฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้กำหนดให้อำนาจหน้าที่ในการจัดตั้งสถาบันดังกล่าวไว้ด้วยหรือไม่ หากมิได้กำหนดไว้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะต้องดำเนินการแก้ไขกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2557 ให้สอดคล้องกับการจัดตั้งสถาบันดังกล่าวด้วย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีคำสั่ง ที่ 192/2566 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2566 ทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ให้เป็นหน่วยงานภายในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อ

(1) เป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานศูนย์หรือสถานที่ ฝึกอบรม มาตรฐานหลักสูตรการฝึกอบรม และมาตรฐานอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรมการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย และให้การรับรองมาตรฐานดังกล่าว เพื่อยกระดับและเพิ่มความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ

(2) แนะนำ ให้คำปรึกษาและจัดฝึกอบรม และให้ความรู้ในการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานภาคเอกชนและประชาชน

(3) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชนในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรหรือวิชาที่เกี่ยวข้องกับการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย

โดยให้ผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้อำนวยการสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย นอกจากนี้ได้มีคำสั่ง ที่ 201/2566 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2566 จัดโครงสร้างการแบ่งงานภายในของสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย เป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนอำนวยการ ส่วนมาตรฐานการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย และส่วนการจัดการฝึกอบรม มีคำสั่ง ที่ 254/2566 ลงวันที่ 18 เมษายน 2566 และคำสั่ง ที่ 424/2566 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2566 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานศูนย์ฝึกอบรม มาตรฐานหลักสูตรการฝึกอบรม และมาตรฐานอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึกอบรม พิจารณาให้ความเห็นชอบข้อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สาขาวิชาชีพการดับเพลิง การกู้ชีพ การกู้ภัย และการบรรเทาสาธารณภัย พิจารณาให้การรับรองศูนย์หรือสถานที่จัดฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรมของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนที่ผ่านข้อกำหนดมาตรฐาน

สถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อนุมัติหลักสูตรฝึกอบรมของสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 5 หลักสูตร ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการก่อสร้างสถานีฝึกดับเพลิง ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 3 ปราจีนบุรี จำนวน 59,966,000 บาท และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้จัดทำบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือด้านการฝึกอบรมดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย (MOU) กับ บริษัท เอ็นพีซี เซฟตี้ แอนด์ เอ็นไวรอนเมนทอล เซอร์วิส จำกัด

ขณะนี้การทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยได้ดำเนินการมาครบ 1 ปีแล้ว แต่ปรากฏว่า การขับเคลื่อนงานของสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยยังไม่ก้าวหน้า ยังไม่สามารถดำเนินงานได้ด้วยตัวเอง ต้องดำเนินงานโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.1.2 สภาพของปัญหาที่ผ่านมาและแนวโน้มของปัญหาในอนาคต และผลกระทบที่เกิดขึ้น

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นหน่วยงานภายในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่สถาบันดังกล่าวยังไม่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้ด้วยตัวเอง เนื่องจากมีปัญหาในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1) MAN (คน) ยังไม่มีการแต่งตั้งบุคลากรตามสายงานให้ครบถ้วน โดยสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยได้แบ่งโครงสร้างภายใน ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนอำนวยการ ส่วนจัดการฝึกอบรม และส่วนมาตรฐานการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้อำนวยการสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย อีกตำแหน่งหนึ่ง และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีคำสั่งให้บุคลากรของสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ดังนี้

1.1) ส่วนอำนวยการ ได้มีคำสั่งให้บุคลากรของส่วนอำนวยการ และส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในสังกัดสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติหน้าที่ส่วนอำนวยการ สถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ไปพลางก่อน จึงยังไม่มีบุคลากรส่วนอำนวยการ

1.2) ส่วนจัดการฝึกอบรม ได้มีคำสั่งให้บุคลากรและครูฝึกของสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปฏิบัติราชการส่วนการจัดการฝึกอบรม ของสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 8 ราย และมีคำสั่งให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ที่ปฏิบัติหน้าที่ครูฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่วนการจัดการฝึกอบรมของสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติหน้าที่ครูฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อีกตำแหน่งหนึ่ง ไปพลางก่อน

1.3) ส่วนมาตรฐานการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ได้มีคำสั่งมอบหมายบุคลากรจาก สำนัก/กอง ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด รวม 6 ราย มาปฏิบัติหน้าที่

2) MONEY ด้านงบประมาณสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยจัดตั้งในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งไม่ได้อยู่ในช่วงของการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จึงไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 5 หลักสูตร รวมทั้งงบประมาณ ในการดำเนินการด้วย

3) Material การบริหารวัสดุ วัสดุดับ รวมถึงที่ดิน อาคาร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สำหรับครุภัณฑ์ สำนักงาน ซึ่งปัจจุบันนี้ใช้ร่วมกับสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปพลางก่อน

4) Management การบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ระบบราชการมีความล่าช้า ยึดหลักกฎหมาย การดำเนินงานไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง เพราะเป็นงานวิชาชีพที่อาศัยผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน จึงต้องทำงานร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมถึงหน่วยงานหรือองค์กรระหว่าง ประเทศ ตามหลักการมีส่วนร่วม

5) ข้อมูลสถิติ การจัดเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการองค์ความรู้ กระจัดกระจาย ไม่เป็นระบบ

6) ความซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานอื่นภายในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น มีความซ้ำซ้อนกับสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนา ฝึกอบรม และสนับสนุนการฝึกอบรม การฝึกซ้อม และการฝึกปฏิบัติให้แก่บุคลากรของหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อสร้างความรู้และเตรียมความพร้อม ในการบริหารจัดการด้านสาธารณภัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เหมือนกัน ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในบทบาทอำนาจหน้าที่ ของทั้ง 2 สถาบัน ดังกล่าว เช่น หลักสูตรการฝึกอบรม ภาควิชาที่เข้ารับการฝึกอบรม เป็นต้น

2.1.3. ความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนา

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินการยกระดับและ เพิ่มความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศของสถาบันการดับเพลิง และบรรเทาสาธารณภัย ยังไม่ก้าวหน้า ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง ทำให้ยังไม่มีประสิทธิภาพในการ ทำหน้าที่หลักในการเป็นหน่วยงานด้านการดับเพลิงและกู้ภัย ปฏิบัติภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการกำหนด มาตรฐานวิชาชีพการฝึกอบรม รวมด้านการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและประชาชน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยมีจำนวนมากขึ้น มีผู้มีทักษะ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในระดับผู้ปฏิบัติ รวมทั้ง ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมากขึ้น อันเป็นการยกระดับและเพิ่มความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านการดับเพลิง

และบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ เป็นการเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัยต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและรุนแรงมากขึ้น ทำให้สามารถลดความเสี่ยงและลดผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยได้ เนื่องจากการเกิดอัคคีภัย มีแนวโน้มที่จะเพิ่มความถี่และความรุนแรงมากขึ้น ก่อให้เกิดความสูญเสีย ต่อชีวิตทรัพย์สินของประชาชน รวมถึงระบบเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องลดความสูญเสียและผลกระทบอันเกิดจากอัคคีภัย ให้เหลือน้อยที่สุด โดยมุ่งเน้นการป้องกันเป็นสำคัญ ปัจจุบันกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีจำนวนบุคลากร/ผู้เชี่ยวชาญด้านการดับเพลิงและกู้ภัย ไม่เพียงพอ และยังขาดหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานศูนย์ฝึกอบรม มาตรฐานหลักสูตรการฝึกอบรม และมาตรฐานอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรม

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

2.2.1 หลักการ แนวคิด ที่ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดทำข้อเสนอพร้อมเหตุผลประกอบ

(1) หลักการ แนวคิด

(1.1) ความหมายขององค์กร/องค์การ

องค์การ (Organization) หมายถึง หน่วยทางสังคม (social unit) ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจการต่าง ๆ ในสังคมนั้น ๆ กิจกรรมที่องค์การดำเนินการมักจะเป็นกิจกรรมที่บุคคลเพียงคนเดียวไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากบุคคลมีข้อจำกัดนานาประการ องค์การจะช่วยลดข้อจำกัดเหล่านั้นลง องค์การจึงเป็นกลไกและเป็นเครื่องมือของสังคมที่มีการพึ่งพากัน และส่งผลกระทบระหว่างกันของสังคม สภาพแวดล้อม และองค์การ และเมื่อเรามองว่าองค์การเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้น การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์การจึงเป็นภาวะปกติ นอกจากนี้องค์การยังเป็นเครื่องมือของมนุษย์ในการสร้างและคิดค้นสิ่งต่าง ๆ ในสังคม และเป็นเครื่องมือในการส่งผ่านความเจริญข้ามช่วงยุคของคน (generation) หรือส่งต่ออารยธรรมระหว่างคนรุ่นหนึ่งไปยังคนรุ่นต่อ ๆ ไป หากขาดองค์การความเจริญรุ่งเรืองต่าง ๆ ของมนุษยชาติจะมีอันที่จะสะดุดลงและไม่สามารถสร้างพัฒนาการขึ้นอย่างต่อเนื่องได้ องค์การจึงเป็นผลผลิตของสังคมมนุษย์และมีวิถีขององค์การที่ส่งผลต่อชีวิตมนุษย์ด้วยเช่นกัน

องค์การในสังคมมีมากมาย เช่น หน่วยงานราชการ กิจการของเอกชน บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ จำพวกมูลนิธิ สมาคม องค์การทางศาสนา เป็นต้น การศึกษาองค์การจึงมักจะมีการแบ่งองค์การออกเป็นประเภทเพื่อทำความเข้าใจกับองค์การ การแบ่งประเภทขององค์การมักจะแบ่งเป็นองค์การภาครัฐหรือองค์การสาธารณะกับองค์การเอกชน

(1.2) เป้าหมายขององค์การภาครัฐ (public organization) จะมีเป้าหมายที่มีลักษณะสำคัญคือ

- 1) เน้นการทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะ
- 2) เป้าหมายขององค์การภาครัฐหรือหน่วยงานราชการมักจะมีเป้าหมายกว้าง ๆ มีหลายเป้าหมาย ในหลาย ๆ ครั้งจะพบว่า เป้าหมายของหน่วยงานภาครัฐมีความคลุมเครือ และขัดแย้งกันเอง หรือ

มีเป้าหมายพร้อมกันคราวละหลายเป้าหมาย เนื่องจากองค์การภาครัฐจะต้องทำงานท่ามกลางความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งจะมีข้อเรียกร้องต่อองค์การราชการแตกต่างกัน องค์การก็อาจมีการประนีประนอมโดยกำหนดเป้าหมายกว้าง ๆ หรือมีเป้าหมายจำนวนมากเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์เหล่านั้น

3) เป้าหมายขององค์การสาธารณะจะต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบและสามารถตรวจสอบได้ ลักษณะของเป้าหมายนี้จะแตกต่างจากเป้าหมายขององค์การเอกชน กล่าวคือองค์การภาคเอกชนจะมีเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อแสวงหากำไร เพราะจะมีผลต่อการอยู่รอดขององค์การ เป้าหมายขององค์การเอกชนจะมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากกว่า เป้าหมายขององค์การเอกชนจะเป็นเป้าหมายขององค์การเองไม่จำเป็นจะต้องประกาศให้สาธารณะได้รับทราบ เพราะถือเป็นเรื่องภายในขององค์การ

(1.3) ประเภทขององค์การ (Types of Organization)

ในการแบ่งประเภทขององค์การนั้น ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายขององค์การว่าเป็นอย่างไร ซึ่งมีลักษณะการดำเนินงานที่แตกต่างกัน โดยสามารถแบ่งประเภทขององค์การได้ดังนี้

1) การจำแนกองค์การโดยยึดโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

1.1) องค์การแบบเป็นทางการ (Formal Organization) เป็นองค์การที่มีการจัดโครงสร้างอย่างเป็นระเบียบแบบแผนแน่นอน การจัดตั้งมีกฎหมายรองรับ บางแห่งเรียกว่า องค์การรูปนัย ได้แก่ บริษัท มูลนิธิ หน่วยราชการ กรม โรงพยาบาล โรงเรียน ฯลฯ ซึ่งการศึกษาเรื่ององค์การและการจัดการจะเป็นการศึกษาในเรื่องขององค์การประเภทนี้ทั้งสิ้น

1.2) องค์การแบบไม่เป็นทางการ (Informal Organization) เป็นองค์การที่รวมกันหรือจัดตั้งขึ้นด้วยความพึงพอใจและความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัวไม่มีการจัดระเบียบโครงสร้างภายใน มีการรวมตัวกันอย่างง่าย ๆ และเลิกล้มได้ง่าย องค์การแบบนี้เรียกว่า องค์การอุปนัยหรือองค์การนอกแบบ เช่น ชมรมต่าง ๆ หรือกลุ่มต่าง ๆ อาจเป็นการรวมกลุ่มกันด้วยความสมัครใจของสมาชิกกลุ่ม ซึ่งเนื่องมาจากรายได้ อาชีพ รสนิยม ศาสนา ประเพณี ตำแหน่งงาน ฯลฯ

2) การแบ่งองค์การตามจุดมุ่งหมายขององค์การ

2.1) องค์การที่แสวงหาผลประโยชน์ (Profit Organization) เป็นองค์การที่มุ่งทางการค้าการแสวงหาผลกำไรเข้าองค์การ หรือเข้ากลุ่มสมาชิก เป็นลักษณะแรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้า ร้านค้า สำนักงาน เป็นต้น

2.2) องค์การที่แสวงหาผลประโยชน์ (Non-Profit Organization) เป็นองค์การที่ให้บริการเพื่อสังคมเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น สมาคมการกุศลต่าง ๆ สมาคมศิษย์เก่า มูลนิธิ เป็นต้น

(1.4) ทฤษฎีขององค์การ อาจแบ่งได้ 3 ทฤษฎี คือ

1) ทฤษฎีดั้งเดิม (Classical Organization Theory) แนวความคิดทฤษฎีดั้งเดิมพัฒนาการจากการปกครองแบบทหาร จนถึงปลายศตวรรษที่ 19 ได้นักบริหารสร้างรูปแบบการบริหารในระบบราชการขึ้น คือ แมค วีเบอร์ และสร้างแบบการบริหารโดยใช้การจัดการทางวิทยาศาสตร์ คือ เฟรดเดอริค เทย์เลอร์ ทฤษฎีนี้มีหลักการว่า “คนเป็นเครื่องมือที่ทำให้องค์การไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางได้” ซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียดต่อไป

1.1) การจัดองค์การแบบราชการ (Bureaucracy) ของ แมค วีเบอร์ (Max Weber) ได้เน้นให้เห็นถึงการจัดโครงการที่เป็นระเบียบ สำคัญที่ แมค วีเบอร์ ได้เน้นคือ องค์การแบบราชการ ในอุดมคตินั้น จะต้องประกอบด้วย

- จะต้องมีการแบ่งงานกันทำ โดยให้แต่ละคนปฏิบัติงานในสาขาที่ตนมีความชำนาญ

- การยึดถืองานให้ยึดถือกฎเกณฑ์ระเบียบวินัยโดยเคร่งครัด เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานเท่าเทียมกัน การยึดถือกฎเกณฑ์นี้จะช่วยขจัดพฤติกรรมที่บุคคลแตกต่างกันสามารถมาประสานกันได้

- สายการบังคับบัญชาต้องชัดเจน โดยผู้บังคับบัญชามอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบลดหลั่นกันลงไป

- บุคคลในองค์การต้องไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ส่วนบุคคล โดยพยายามทำงานให้ดีที่สุดเพื่อเป้าหมายขององค์การ

- การคัดเลือกบุคคล การว่าจ้าง ให้ขึ้นอยู่กับความสามารถ และการเลื่อนตำแหน่งให้คำนึงถึงการประสบความสำเร็จในการงานและอาวุโสด้วย จุดอ่อนขององค์การแบบราชการก็คือ การเน้นที่องค์การโดยละเลยการพิจารณาถึงปัญหาของคน และเชื่อว่าการที่มีโครงสร้างที่รัดกุมแน่นอนจะช่วยให้บุคคลปรับพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการขององค์การได้

1.2) การจัดองค์การแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) ของเฟรดเดอริค เทย์เลอร์ (Fcederic Taylor) เป็นการจัดองค์การแบบนำเอาวิธีการศึกษาวิทยาศาสตร์มาวิเคราะห์และแก้ปัญหา เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์การให้ดีขึ้น การศึกษาทางวิทยาศาสตร์ได้เริ่มจากการหาความสัมพันธ์ระหว่างงานและคนงานโดยการใช้การทดลอง เป็นเกณฑ์เพื่อหามาตรฐานการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยที่คนงานจะถูกพิจารณาว่าต้องการทำงานเพื่อเศรษฐกิจด้านเดียว โดยละเลยการศึกษาถึงแรงจูงใจ อารมณ์ และความต้องการในสังคมของกลุ่มคนงานเพราะเชื่อว่าเงินตัวเดียวจะล่อใจให้คนทำงานได้ดีที่สุด

2) ทฤษฎีสมัยใหม่ (Neo-Classical Organization Theory) ทฤษฎีสมัยใหม่เป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากดั้งเดิมทฤษฎีนี้มีหลักการว่า “คนเป็นปัจจัยสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเพิ่มผลผลิตขององค์การ” โดยเน้น

ให้เห็นถึงความสำคัญของคนที่ทำหน้าที่ร่วมกันในองค์การถือว่าองค์การประกอบไปด้วยบุคคลซึ่งทำงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกันและกลุ่มคนงานจะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดผลผลิตด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการกำหนดการผลิต กล่าวโดยสรุปว่าทฤษฎีนี้ได้เน้นเรื่องมนุษยสัมพันธ์ โดยได้มีการศึกษาและค้นพบว่าบุคคลแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน ขวัญในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญ การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมและการตัดสินใจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายคนงานย่อมจะสร้างความพึงพอใจให้กับทุกฝ่ายโดยได้สร้างผลผลิตอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยได้ทฤษฎีที่มีส่วนสำคัญมากต่อกระบวนการมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ ทฤษฎีของ เอลตัน เมโย (Elton Mayo) ซึ่งได้ทำการทดลองวิจัยและค้นพบว่าขวัญของคนงาน มีความสำคัญต่อการเพิ่มผลผลิตกลุ่มคนงานจะพยายามสร้างปทัสถานของกลุ่มตน และคนงานจะทำงาน เป็นทีมโดยมีการกำหนดมาตรฐานของกลุ่มขึ้นเอง

3) ทฤษฎีสมัยปัจจุบัน (Modern Organization Theory) ทฤษฎีนี้กล่าวว่าเป็นการศึกษา รูปแบบขององค์การในปัจจุบันโดยเน้นที่การวิเคราะห์องค์การในเชิงระบบ (Systems Analysis of Organization) กล่าวคือ นักทฤษฎีได้พิจารณาองค์การในลักษณะที่เป็นส่วนรวมทั้งหมด ตลอดจนความสัมพันธ์ ระหว่างส่วนต่าง ๆ ที่อยู่ภายในองค์การ การศึกษาว่าองค์การเป็นระบบหนึ่ง ๆ นั้นได้คำนึงถึงองค์ประกอบ ภายในองค์การทุกส่วน ได้แก่ ตัวป้อนกระบวนการ ผลผลิต และสิ่งแวดล้อม (Input, Process, Output, Feedback, and Environment) การศึกษาองค์การในรูประบบนั้นได้พยายามที่จะมององค์การในลักษณะ การเคลื่อนไหว (Dynamic) และปรับเข้ากับรูปแบบขององค์การได้ในทุกสภาวะแวดล้อม ทั้งนี้เพราะนักทฤษฎี ปัจจุบันได้มององค์การในลักษณะกระบวนการทางด้านโครงสร้างที่บุคคลต่าง ๆ จะต้องเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ จึงมีการศึกษาพฤติกรรมองค์การในลักษณะใหม่ ๆ เช่น พฤติกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การบริการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาองค์การ คิว.ซี. และการบริหารแบบอนาคตนิยม เป็นต้น

นอกจากนี้ ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ 11 ด้าน มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2561 โดยแผนปฏิรูปประเทศทั้ง 11 ด้าน มีข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับบทบาทภารกิจและ โครงสร้างส่วนราชการเพื่อรองรับการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ โดยมีข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานใหม่ ที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ จำนวน 31 หน่วยงาน ทั้งหน่วยงานระดับกรม และภายใต้กรม องค์การมหาชน และองค์กรอิสระนอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานที่ไม่อยู่ในการ พิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการอีก 21 หน่วยงาน

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีการประชุมครั้งที่ 2/2561เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 และมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอการจัดตั้งหน่วยงานเพิ่มเติมเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามแผน การปฏิรูปประเทศดังกล่าวว่าจะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายของภาครัฐเพิ่มสูงขึ้นมาก ข้อเสนอการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ไม่มีการศึกษาเหตุผล ความจำเป็น ความคุ้มค่าในการจัดตั้ง รวมทั้งผลสัมฤทธิ์จากการจัดตั้งให้ชัดเจน โดยข้อเสนอการจัดตั้งหน่วยงานใหม่นั้นไม่ควรมีผลผูกพันกับส่วนราชการในทันที ลำดับแรกควรปรับปรุง

บทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานในปัจจุบันก่อน นอกจากนี้ปัญหาสำคัญของระบบราชการคือการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน ซึ่งหากหน่วยงานบูรณาการการทำงานแล้ว อาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพิ่มขึ้นก็ได้ แต่หากยังมีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพิ่ม ควรจัดตั้งเฉพาะที่มีเหตุผลความจำเป็นและควรคำนึงถึงค่าใช้จ่าย คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจึงมีมติให้นำประเด็นข้อเสนอหน่วยงานใหม่ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศดังกล่าว ต้องพิจารณาการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมเป็นลำดับแรกก่อน

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2563 ให้ส่วนราชการที่ต้องดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ กรณีการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ตามแผนการปฏิรูปประเทศ ต้องพิจารณาการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมก่อน ควรให้มีการผลักดันการทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอันจะช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานภาครัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่เป้าหมาย ทดแทนการจัดตั้งหน่วยงานเพิ่มใหม่ และมอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทยอยดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ในประเด็นการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานใหม่ และการยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงความสำคัญ ความเร่งด่วน เหตุผลความจำเป็น และความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต รวมถึงภาระด้านงบประมาณ กรอบนโยบายรัฐบาลและนโยบายของแต่ละกระทรวงด้วย ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐในลักษณะประชารัฐให้มากขึ้นด้วย แต่ปรากฏว่ามีการเสนอร่างกฎหมายที่มีการจัดตั้งหน่วยงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นจำนวนมากโดยอ้างว่าเป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อเสนอดังกล่าวจะสร้างปัญหาค่าใช้จ่ายภาครัฐในอนาคต อีกทั้งยังทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ อันเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2561 กำหนดไว้ชัดเจนในด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็นที่ 4.3 ว่าจะดำเนินการให้ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งถ่ายโอนภารกิจที่สำคัญและการกระจายอำนาจในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณาแล้ว เห็นว่า แผนการปฏิรูปประเทศที่กำหนดให้มีหน่วยงานตั้งใหม่รวม 52 หน่วยงานนั้น ไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ สมควรที่คณะรัฐมนตรี

จะได้มีมติให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ตัดข้อเสนอเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ออกจากแผนการปฏิรูปประเทศ โดยให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2561 โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ ถ้าจะขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ต้องเป็นกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง กับต้องมีข้อเสนอให้ยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานที่มีอยู่เดิม (One-In, X-Out) เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนทั้งในด้านภารกิจและงบประมาณ และให้เสนอแผนการนำ Digital Technology มาใช้ในการปฏิบัติงานทุกชั้นตอนประกอบคำขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐตามยุทธศาสตร์ชาติ จึงได้เสนอข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาข้างต้นต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อพิจารณาในการประชุม ครั้งที่ 4/2561 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณาแล้ว เห็นชอบกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา รวมทั้งมีความเห็นเพิ่มเติมด้วยว่า สมควรที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติด้วยว่า ในการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาตินั้น มิให้มีการกำหนดเรื่องการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาเช่นเดียวกับแผนการปฏิรูปประเทศอีก

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เรื่อง การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเสนอ เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2562 และมีมติสรุปได้ว่า ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพื่อขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2550 (เรื่อง การขอซื้อข้อมูลความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2563 (เรื่อง การขอจัดตั้งหน่วยงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ และเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2561 (เรื่อง การมอบอำนาจการแบ่งส่วนราชการภายในกรม) อย่างเคร่งครัด ระบุข้อเสนอให้ยุบเลิกหรือยุบรวมหน่วยงานที่มีอยู่เดิม เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนทั้งในด้านภารกิจและงบประมาณ และให้ เสนอแผนการนำ Digital Technology มาใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบคำขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ด้วย

(2) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 31 กรมซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

(1) สำนักงานเลขานุการกรม

(2) กองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบกอง เว้นแต่บางกรมเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แยกส่วนราชการตั้งขึ้นเป็นกองก็ได้

กรมใดมีความจำเป็น จะแบ่งส่วนราชการโดยให้มีส่วนราชการอื่นนอกจาก (1) หรือ (2) ก็ได้

มาตรา 32 กรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการของกรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมนั้น

ในกรมหนึ่งมีอธิบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ ของกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงและ ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของอธิบดีไว้เป็นการเฉพาะ การใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมาย ดังกล่าวให้คำนึงถึงนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภาหรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรือ อนุมัติ และนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย

ในกรมหนึ่งจะให้มีรองอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรองจากอธิบดีและช่วยอธิบดี ปฏิบัติราชการก็ได้

รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่ตามที่อธิบดีกำหนดหรือมอบหมาย

- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

มาตรา 11 ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการ เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเสนอ กป.ภ.ช. เพื่อขออนุมัติ ต่อคณะรัฐมนตรี

(2) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

(3) ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของ รัฐองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์ เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย

(4) แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงาน ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน

(5) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในแต่ละระดับ

(6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี กป.ภ.ช. หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำข้อเสนอ

สถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยมีเจตนารมณ์ในการจัดตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการ ฝึกอบรมบุคลากรทางด้านทฤษฎี และฝึกปฏิบัติการจำลองเหตุการณ์จริง รวมถึงเป็นการควบคุมมาตรฐาน ตลอดจนออกใบรับรองการผ่านหลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับ

(1) การดับเพลิง (Fire Fighting) ซึ่งเป็นการพยายามป้องกันการแพร่กระจายและดับไฟที่ไม่ต้องการ ในอาคารยานพาหนะป่าไม้ ฯลฯ นักผจญเพลิงระงับไฟเพื่อปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม

(2) การบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นการพยายามบรรเทาความเสียหายอันเกิดจากจากอัคคีภัย ภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจน ภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ที่เกิดจากธรรมชาติ หรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ รวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

วัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและกู้ภัยเป็นโครงการที่มุ่งหวังจะให้การฝึกอบรม แก่ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัคร และภาคเอกชน ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการ และรับมือกับภัยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมถึงภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลด ความสูญเสียทั้งในด้านชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีมาตรฐานสากลเทียบเท่ากับประเทศชั้นนำของโลก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อีกทั้งยังเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ ค้นคว้า ศึกษา วิจัย และปรับปรุงวิธีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากสาเหตุใหม่ ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นนอกเหนือจากการฝึกสอนเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานให้เตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น สถาบันจะเป็นแหล่งเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคลากร รวมทั้งเก็บข้อมูลเครื่องมือและอุปกรณ์ของแต่ละหน่วยงาน ที่เข้ามาฝึกอบรม ทำให้ทราบประเภทและจำนวนจากการที่ผู้เข้าฝึกภัยต่าง ๆ ผู้เข้าฝึกจะได้เรียนรู้ว่าภัย แต่ละประเภทจะต้องมีเครื่องมืออะไรบ้างที่ใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งได้รับใบรับรองการผ่านหลักสูตร (Certificate) ที่ได้มาตรฐานสากล ซึ่งถ้าภาครัฐสามารถรับรองใบรับรองการผ่านหลักสูตร (Certificate) ให้เป็นมาตรฐานวิชาชีพได้ผู้เข้าฝึกสามารถยกระดับการประกอบอาชีพ ซึ่งส่งผลให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้นและ ยังสามารถช่วยเหลือสังคมได้ อาทิเช่น อาสาสมัคร เป็นต้น

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานในสังกัด ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้และยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการด้าน สาธารณภัย

(2) พัฒนา ฝึกอบรม และสนับสนุนการฝึกอบรม การฝึกซ้อม และการฝึกปฏิบัติให้แก่ บุคลากร ของหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน เพื่อสร้างความรู้และเตรียมความพร้อม ในการบริหารจัดการด้านสาธารณภัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(3) ดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการของกรม

(4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้ สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีสถานที่ในการฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการฝึกอบรม รวมทั้งเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่จะนำมาใช้ในการสนับสนุนการดำเนินการฝึกอบรมต่าง ๆ ได้

2.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานโยบายที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์

ผู้ศึกษาเห็นว่า การทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเป็นหน่วยงานภายในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การขับเคลื่อนงานยังไม่ก้าวหน้า ยังไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตัวเอง เนื่องจาก ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน ต้องใช้บุคลากรจากสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนัก/กอง ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด มาปฏิบัติหน้าที่ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ ไม่มีวัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่เป็นของตนเอง การบริหารจัดการที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้าน การจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องไม่เป็นระบบ และภารกิจมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น และได้ประเมินและวิเคราะห์การทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยโดยใช้หลัก SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สามารถสรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>1. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550</p> <p>2. มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดในการปฏิบัติ (Concept of Operations : CONOPs) ของการจัดการสาธารณภัยที่ให้ความสำคัญในการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยได้ใช้แนวคิด “Smart DRM for 3s: การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบอัจฉริยะ” ได้แก่ Smart Digital, Smart Resilience, Smart Man</p>	<p>1. ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจหน่วยงานภาครัฐในการกำกับดูแลหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน กำหนดมาตรฐานด้านการดับเพลิงและกู้ภัยของประเทศ</p> <p>2. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยังไม่มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการดับเพลิงและกู้ภัย การกำหนดมาตรฐานการดับเพลิงและกู้ภัยของประเทศ</p> <p>3. ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และผู้แทนภาคเอกชน ในคณะกรรมการบริหารสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ยังไม่ได้สัดส่วน และครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสีย</p>

<p>3. มีแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570 ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างกลไกในการเตรียมพร้อมรับมือต่อการเกิดอัคคีภัยในระดับพื้นที่ และส่งเสริมชุมชนให้มีวัฒนธรรมความปลอดภัยในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากอัคคีภัย</p>	<p>4. ภาครัฐขาดการลงทุนด้านการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการดับเพลิงและกู้ภัยให้มีความทันสมัย</p> <p>5. การจัดเก็บข้อมูล สถิติและการวิเคราะห์การจัดการองค์ความรู้ยังไม่เป็นระบบ</p>
<p style="text-align: center;"><u>อุปสรรค (Threats)</u></p> <p>1. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยังอยู่ในช่วงทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานภายใน และยังไม่สามารถจัดอบรมหลักสูตรหรือ การจัดซื้อจัดจ้างได้ เนื่องจากไม่มีรหัสต้นทุน</p> <p>2. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยังไม่มีสถานีฝึกการดับเพลิงและกู้ภัยที่มีมาตรฐานสากล เพื่อรองรับหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการดับเพลิงและกู้ภัย ในระดับเทคนิค/เชี่ยวชาญ</p> <p>3. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ/บุคลากร/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ต่อการทำวิจัย การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการดับเพลิงและกู้ภัยให้มีความทันสมัย</p> <p>4. ด้านบุคลากร สถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยยังไม่มี การแต่งตั้งบุคลากร ตามโครงสร้างและสายงานของส่วนอำนวยการ</p> <p>5. ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนดมาตรฐานการดับเพลิงและกู้ภัย มาตรฐานสถานีฝึก หลักสูตรหรือมาตรฐานวิชาชีพ ที่สามารถบังคับใช้เป็นการทั่วไป</p>	<p style="text-align: center;"><u>โอกาส (Opportunities)</u></p> <p>1. กระแสโลกให้ความสำคัญกับการจัดการสาธารณภัยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ 1 ความมั่นคง แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย</p> <p>2. สอดคล้องแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย สอดคล้องกับแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2566 – 2570 และยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2565 – 2570 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่</p> <p>3. มติคณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 และวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 อนุมัติในหลักการ ให้จัดตั้งสถาบันหรือศูนย์ฝึกอบรมด้านการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นหน่วยงานในสังกัด ปก.</p> <p>4. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขับเคลื่อนให้มีการจัดทำมาตรฐานสถานีฝึก ครูฝึกและหลักสูตรการฝึกอบรมในระดับเทคนิค</p>

จากการประเมินดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

(1) เสนอให้มีการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2547 และเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 ซึ่งเห็นชอบและอนุมัติในหลักการให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย จัดตั้งสถาบัน หรือศูนย์ฝึกอบรมการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยหรือโรงเรียนดับเพลิง เพื่อเป็นสถาบันหลักของชาติ ในการให้การศึกษา ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นสถาบันหลัก ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถเชื่อมโยงกับองค์กรเครือข่ายสถาบัน การศึกษาต่าง ๆ ในการบริหารจัดการภัย ทั้งในและนอกประเทศ

(2) ยกเลิกการทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย โดยจัดทำคำสั่งยกเลิกคำสั่ง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ 192/2566 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2566 เรื่อง ทดลองจัดตั้งสถาบัน การดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ให้เป็นหน่วยงานภายในกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แล้วจัดทำคำสั่ง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำหนดโครงสร้างของสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยให้มีส่วนการดับเพลิงและกู้ภัยเพิ่มเติม เพื่อทำหน้าที่หลักในการดำเนินงานด้านการดับเพลิงและกู้ภัย โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการ

(2.1) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สาขาวิชาชีพการดับเพลิง การกู้ชีพ การกู้ภัย และการบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนให้การรับรองมาตรฐานวิชาชีพในสาขาวิชาชีพดังกล่าว แก่บุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรม

(2.2) กำหนดมาตรฐานศูนย์หรือสถานที่ฝึกอบรม มาตรฐานหลักสูตรการฝึกอบรม และ มาตรฐานอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอบรมการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย และให้การรับรองศูนย์หรือ สถานที่จัดฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรมของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงาน ภาคเอกชนที่ผ่านข้อกำหนดมาตรฐาน เพื่อยกระดับและเพิ่มความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านการดับเพลิงและ บรรเทาสาธารณภัยของประเทศ

(2.3) บริการทางวิชาการ การศึกษา การฝึกอบรม การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย

(2.4) แนะนำ ให้คำปรึกษา ฝึกอบรมและให้ความรู้ในการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย ให้แก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาคเอกชน และประชาชน

(2.5) จัดทำหลักสูตรวิชาที่ใช้ในการฝึกอบรม ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการดับเพลิง และการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาคเอกชนและ ประชาชนและให้มีการทบทวน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมให้มีความทันสมัยอย่างน้อย ๆ ทุกสามปี

(2.6) กำกับดูแลการฝึกอบรมของหน่วยงานอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน

(2.7) จัดทำทะเบียนศูนย์หรือสถานที่ฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรมของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน

(2.8) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชนในการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรหรือวิชาที่เกี่ยวข้องกับการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการบริหารจัดการสาธารณภัย ของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อทำให้การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือ “การรู้รับ - ปรับตัว - พ้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน (Resilience)” และเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสร้างกลไกในการเตรียมพร้อมรับมือต่อการเกิดสาธารณภัยในระดับพื้นที่เพื่อลดความเสี่ยง และส่งเสริม ชุมชนให้มีวัฒนธรรม ความปลอดภัยในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน และสังคม รวมทั้งเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้ง หน่วยงานใหม่ ซึ่งจะต้องพิจารณาให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งในด้านภารกิจและงบประมาณด้วย

2.2.4 ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอ พร้อมระบุแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม

การดำเนินการตามข้อเสนอให้ยกเลิกการทดลองจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย แล้วปรับให้เป็นส่วนงานของสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อทำหน้าที่ในการ ดำเนินงานหลักด้านการดับเพลิงและกู้ภัย และปฏิบัติการกิจและอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ การฝึกอบรม รวมทั้งให้ความรู้การดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชน อาจมีปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการ ดำเนินการตามข้อเสนอ และมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้

(1) ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการตามข้อเสนอ คือ ไม่มีกฎหมายบัญญัติ ให้อำนาจกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการกำหนดมาตรฐานการดับเพลิงและกู้ภัย มาตรฐานสถานฝึก หลักสูตรหรือมาตรฐานวิชาชีพ ที่สามารถใช้อย่างบังคับเป็นการทั่วไป

(2) แนวทางการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม คือ ต้องมีการปรับปรุง/แก้ไขเพิ่มเติม กฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 กฎกระทรวง ระเบียบ เป็นต้น เพื่อให้กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยมีอำนาจในการกำหนดมาตรฐานการดับเพลิงและกู้ภัย มาตรฐานสถานฝึก หลักสูตร หรือมาตรฐานวิชาชีพ ที่สามารถใช้อย่างบังคับเป็นการทั่วไป

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

คุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม

ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัยนั้น นอกเหนือจากสมรรถนะหลักของนักบริหารระดับสูงแล้ว ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำดังนี้

2.3.1 การประสานงาน (Coordinated) เป็นผู้มีทักษะในด้านการประสานงานที่มีประสิทธิภาพมีประสิทธิภาพ ประสพการณ์ ความรู้ และความสามารถอบรมให้ความรู้แก่ทีม รวมทั้งจัดเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือในหน่วยต่าง ๆ ทั้งนี้ รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ในการเป็นทีม เกิดการประสานงานร่วมกันและบูรณาการการปฏิบัติงาน

2.3.2 การตัดสินใจ (Decisive) ต้องเป็นผู้มีการตัดสินใจได้ถูกต้องในภาวะวิกฤต ซึ่งหากมีการลังเลใจหรือการตัดสินใจไม่เหมาะสมจะทำให้ประชาชนและผู้ปฏิบัติไม่มีความเชื่อมั่น

2.3.3 ประสพการณ์ (Experienced) การจัดการสาธารณภัยเป็นศาสตร์เฉพาะ จึงต้องมีประสพการณ์สูงในด้านต่าง ๆ การสั่งสมประสพการณ์เป็นปัจจัยสำคัญในการมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการเป็นหัวหน้าทีมยิ่งต้องคำนึงถึงประสพการณ์ เพราะต้องมีการประเมินสถานการณ์ (Situation Analysis) การจัดทำแผนเผชิญเหตุ (Incident Action Plan : AP) เป็นต้น

2.3.4 ความสามารถในการสื่อสาร (Able to Communicate) เป็นผู้จัดเตรียมข้อมูลที่สำคัญมีการสื่อสารสองทาง มีปฏิสัมพันธ์ที่เปิดเผยและจริงจังกับผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสารที่ก่อให้เกิดความสำเร็จต้องไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในข้อมูลและสถานการณ์

2.3.5 ความสามารถในการรับแรงกดดัน (Able to Handle Stress) เป็นผู้มีความสามารถปฏิบัติงานในสภาวะที่มีแรงกดดัน โดยเฉพาะระหว่างเกิดสาธารณภัย และการฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัยอย่างชัดเจน

2.3.6 การรับฟังผู้อื่น (Able to Listen) ต้องเป็นผู้ฟังที่ดี สามารถย่อยข้อมูลขนาดใหญ่และหลากหลายมุมมอง โดยต้องฝึกการเป็นผู้ฟัง อีกทั้งต้องมีความเข้าใจ จัดทำกระบวนการและประเมินข้อมูลที่ได้รับมา

2.3.7 เปิดใจ (Open-Minded) เป็นผู้ไม่ใช่อึดติดกับหลักการหรือตื้อดิ่งไม่รับฟังผู้อื่นแต่ควรที่จะเปิดใจ รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายแตกต่างจากมุมมองต่าง ๆ ต้องคิดนอกกรอบ หาคำตอบในภาวะฉุกเฉิน มีความสามารถในการตีความและเข้าใจในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.3.8 รับผิดชอบ (Responsible) เป็นผู้มีความรู้สึกรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อการแก้ปัญหาในภาวะฉุกเฉิน ผู้นำที่ดีต้องรับผิดชอบต่อในฐานะผู้บัญชาการ สนับสนุนการปฏิบัติงานของทีมในภาวะวิกฤตปกป้องทีมในสถานการณ์ที่ไม่เหมาะสมจากปัจจัยภายนอก สิ่งที่สำคัญคือร่วมกันรับผลสำเร็จในฐานะทีม

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

วิทยาลัยวิจัยนวัตกรรมทางการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. รายงานฉบับสุดท้าย (Final Report) “โครงการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย”. กรุงเทพฯ : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย, ม.ป.ป.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, ม.ป.ป.

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 - 2570. กรุงเทพฯ : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, ม.ป.ป.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. หลักการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2566

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

จิระจินต์ มณีศรี. คู่มือการปฏิบัติงานการจัดตั้งหน่วยงานใหม่. สืบค้น 2 เมษายน 2567, จาก

<https://planning.pn.psu.ac.th/information/doc/newunit56.PDF>

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. การจัดการองค์การ. สืบค้น 3 เมษายน 2567, จาก

<https://www.shorturl.asia/C38b1>.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ.

สืบค้น 3 เมษายน 2567, จาก <https://www.shorturl.asia/SJ9lF>.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. แผนปฏิบัติราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (พ.ศ. 2566 – 2570). สืบค้น 8 เมษายน 2567, จาก <https://www.shorturl.asia/d93uo>.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. คำสั่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ 192/2566 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2566 เรื่อง การจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย. สืบค้น 8 เมษายน 2567, จาก <https://www.shorturl.asia/LkH18>

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. หลักสูตรฝึกอบรม. สืบค้น 9 เมษายน 2567, จาก

<https://fri.disaster.go.th/FRI/cms?id=31828>.

เนชั่นทีวี. ครบรอบ 1 ปี “ไฟไหม้โรงงานหมิงตี้” มหาอัคคีภัยย่านกิ่งแก้ว. สืบค้น 9 เมษายน 2567, จาก

<https://www.nationtv.tv/columnist/378878671>.

ข่าวไทยพีบีเอส. ย้อนรอย “ซานติกาผ้า” 14 ปี ฝันร้ายคืนปีใหม่. สืบค้น 9 เมษายน 2567, จาก

<https://www.thaipbs.or.th/news/content/318175>.

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

ชื่อ – สกุล นางกัลยาณี บุญธรรม

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2534
เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. 2540

ประสบการณ์การรับราชการ

- นิตกรชำนาญการพิเศษ กองกฎหมาย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ผู้อำนวยการส่วนคดีและนิติกรรมสัญญา 2 กองกฎหมาย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผลงานทางวิชาการ

ผู้ร่วมปรับปรุงเอกสารการสอนสาขาวิทยาการจัดการ ชุดวิชากฎหมายมหาชน สำหรับการบริหารการปกครอง
ท้องถิ่น หน่วยที่ 13 ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กองกฎหมาย
3/12 ถนนอุทองนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300